

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 — »
 Negyedévre . . . 2 — 50 »
 Egy óra . . . — » 85 »
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. itélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői irodar
 PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. tábla átellenében,
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
 —
 Kéziratot vissza nem adunk
 —
Hirdetéseket
 a kiadóhivatal vesz föl.

Bánffy krízis alá veti magát.

Pécs, 1898. augusztus 12.

Bécsi lapok már régóta fujják azt a nótát, hogy a magyar kormány az esetre, ha tovább is ragaszkodik a törvényes álláspontához, ha az osztrák kormányt ki nem segíti zavarából azzal, hogy elfogadja az újabb provizoriumot vagy az osztrák 14. §. alapján való kiegyezést, biztos bukásnak néz eléje. Ezt a híresztelést eddig az egész magyar sajtó, kormánypárti és ellenzéki egyaránt, képtelenségnek mondotta, mert az volt az egyhangú vélemény az egész országban, hogy nem akad Magyarország kormány, nem akad párt, a mely a törvény megsértésére vagy megváltoztatására vállalkozzék, ha Bánffy kabinetjének azért kellene elhagynia helyét, mert védelmezte a törvényt.

A közvéleménynek ez az egyhangú ítélete oly sziklaszilárdá tette a kormány ismert álláspontját, hogy a tegnapielőtti minisztertanácsból kiszivárgott hírek szerint a kormány nem látta szükségét annak, hogy az osztrák kívánalmakkal szemben újabb állást foglaljon s hogy Bánffy jelentéstételre Ischlbe menjen, mert hisz az álláspont nem változván, nem is lenne mit jelentenie.

S ime tegnap mégis váratlan fordulat következett be; Bánffy hirtelen elutazott Ischlbe, utközben stációt tartva Bécsben. Mi történhetett tehát? Annyi tény, hogy

Bánffy egész kabinetjével egyetértően el van még mindig határozva nem engedni az eddigi álláspontból, arra tehát nem számíthatnak, hogy a mit a bécsi tanácskozások s Bánffynak első kihallgatása Ischlben nem eredményeztek, azt most nyélbe ütni sikerüljön. Fel kell tehát tenni, hogy a bécsiek által oly következetesen híresztelt s magyar részről oly egyhanguan demontált válsága a Bánffy-kormánynak még sem olyan légből kapott koholmány.

De ha legfelsőbb helyen el van határozva a magyar kormány elejtése a gazdasági közönség válsága folytán, akkor meg kell lennie a kilátásnak arra is, hogy ezt a kormányt egy olyan másik kormány válthatja fel, a mely vállalkozik a közönségnek változatlan fentartását keresztül vinni Ausztria alkotmányos képviselőinek hozzájárulása nélkül is; mert az a reménység, hogy a szeptember elejére újból összehívandó Reichsrathal sikerülni fog a kiegyezési javaslatokat elfogadtatni, oly dőre, hogy arra alapítani a kormányválságot nem lehet, de szükséges sem volna, mert hacsak némi kilátás is lehetne ilyen megoldásra, Bánffyt bátran meghagyhatnák helyén, hiszen neki is legfőbb vágya az, hogy a Reichsrath hozzájáruljon a kiegyezéshez.

A Bánffy-kormány válságának tehát, ha az valóban létezik, csak az lehet az oka, hogy Ausztriában a legkisebb kilátás sincs azoknak a feltételeknek beálltához, a melyekhez Bánffy báró a kiegyezés létre-

jöttét kötötte s hogy odaát azt remélik, mikép egy másik kabinet vállalkozhatik a kiegyezés megkötését a Bánffy-féle feltételek elejtése nélkül is keresztül vinni.

S hogy ezt a reménykedést, a melyet eddig mindenki abszurdumnak tartott az országban, magyar parlamenti körökből is szitják, azt Gajári Ödönnek a „Nemzet” tegnapi számában megfujt takarodója legjobban bizonyítja. Azt mondja ez az újságíró képviselő, hogy az a nagy egyértelműség, a mely a Bánffy-kormány állásfoglalása mellett országszerte észlelhető, a kiegyezési kérdésnek csak negativumára nézve létezik, de ez a mai egyetértés már a közel jövőben nem lesz meg közöttünk, a mikor a pozitív intézkedésekre kerül a sor. Mert Gajári nézete szerint a pozitív intézkedésnél ki kell küszöbölünk azt a fölfogást, a mely az állami önállóságot kizárólag a vámsorompókban látja megtestesítve. Hiszen — ugymond — a vámszövetséget megalakító eddigi törvények is a magyar államiság területi önállóságából folytak.

Ime tehát egy magyar képviselő, aki benfentes tagja a kormánypárt egyik nagy befolyású frakciójának, tehát bizonyára annak a véleményét is tolmácsolja, ugy siet segítségére a Bánffy-kabinetnek nehéz küzdelmében, hogy az egyértelmű közfelfogás ellenére azt üzeni az osztrákoknak, hogy vannak ám Magyarországon is irányadó körök, melyeknek felfogása egyezik az ő vágyaikkal s a melyek készek a jelen-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Híres férfiak házasságai.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Sokszor képezi beszéd tárgyát, hogy a híres férfiak — írók s államférfiak — mikép jutottak el a házasság kikötőjébe.

Rendszerint azt hiszszük, hogy ez náluk más-kép szokott megtörténni, mint a rendes halandónál. Igen is, nem is. Az a viszonyoktól függ. Annyi azonban bizonyos, hogy nagy írónak, híres politikusnak a neje lenni, még nem mindig az a boldogság, mely után a nő ábrándos lelke kívánczik. Sok lemondással és önmegetadással jár az . . .

Daudet Alphonse, a nem rég meghalt francia regényíróról mondják, hogy föltett szándéka volt meg nem nősülni, mivel attól tartott, hogy a házasság élet hátrányosan fogja írői fantáziáját befolyásolni. Mikor azonban mademoiselle Julie Allard-dal megismerkedett, kit humoros kritikái művei miatt egész Páris szeretett, Daudet megváltoztatta szándékát s meg-nősült. Daudetnek nem is kellett soha ezen lépését megbánnia, mert madame Daudet nemcsak példás feleség és háziasszonynak bizonyult, hanem Daudetnek hűséges munkatársa is volt. Daudet a világért sem küldött volna a kiadó-

jának kéziratot, mielőtt azt felesége át nem nézte s javíttatta volna. Csak évek multán tűnt föl az első háború a két rokon lélek házassági egén. A szövitá közben Daudet egészen komolyan azt a megjegyzést tette: — Tudod, édesem, ez a mi veszekedésünk olyan, mint egy fejezet egy érdekes regényből. — Ahogy én téged ismerlek — mondotta erre a nagyszerű asszony — nem is kételkedem, hogy legújabb regényednek egy érdekes fejezetét ez a mi háborunk fogja képezni.

Walter Scott 19 éves korában a templomból kijövet a szakadó esőben esernyőjét adta oda egy föltűnően szép s előkelő magatartású leánynak, — és halálosan belé szeretett. A leány Sir John Belches Stuart leánya volt. A két fiatal lény között intim barátság fejlődött ki. A házasságból azonban nem lett semmi, mert az angol lord leánya hat esztendei ismeretség után Scottot egyszerűen kikoszorózta. A költő előlotti elkeseredésében azonnal első szerelmének házasságkötése után eljegyezte magának egy francia emigráns leányát, Charpentier Saroltát, ki 500 font évi járadékot biztosított férjének s azonkívül is sok személyes előnnyel bírt, nevezetesen igen élénk szellemmel. Igen eredetiek azok a levelek, a melyeket a jegyesek egymással váltottak. Az egyikben a többi között a következőket olvassuk: — Mielőtt levelemet befejezném, azt a jó tanácsot adom, hogy kerülje leveleiben azt

a sok »kell« kifejezést. Nagyon korán kezdi a parancsolgatást, pedig erre nem sokat adok. Önnek vigyáznia kell magára! Önnek sokat kell rám gondolnia! Önnek sokat kell irnia nekem! Igazán, mindezt kell tennie az ön hü C. S.-nak? Scott ekkor még nem szerette a nyelvet, mandulaszemű francia leányt. A szerelem csak későbbi keletű.

Scarron, a hírneves francia satirikusról mondják, hogy a házassági szerződés aláírásakor, a mikor azt kérdezték tőle, hogy mit kap a menyasszonyával, azt mondotta: »Két nagy szemet, pompás termetet, két kicsiny kezet, sok ércet és szellemet.« És arra a kérdésre, hogy mit ad a menyasszonynak, azt mondotta: »A halhatatlanságot.« Mint tudjuk, Scarron szavát megtartotta.

Bismarkról, Disraeli s Gladstone-ról is sokat irtak már. Mind a három szerencsésen választotta meg élete társát, kik ritka tapintattal meg tudtak felelni a magas állás kötelezettségeinek. Gladstone asszony leánykorában a »szép Glynnes kisasszony« név alatt volt ismeretes. Egy diner alkalmával egy miniszternek volt asztaltársa, ki őt Gladstonera figyelmessé tette. Azt mondta ugyanis a miniszter: Lássá, az a fiatal ember, aki önnek vis-á-vis ül, még miniszter lesz. Glynnes kisasszony nagy érdekléssel szemlélte a fiatal képviselő kifejezésteli arcvonásait, de csak a rákövetkező télen ismerkedett meg vele Itáliában.

helyzetben is föntartani a vámszövetséget s a belőle folyó közösséget, mert hisz az eddigi vámszövetség is területi önállóságunkból folyt. A mikor tehát a törvény az alkotmányos tényezőkkel való megegyezés meghiusulta esetére Magyarország önálló intézkedési jogát fentartja, az magyarítható ugyanis, hogy Magyarország önálló elhatározásból megmarad az eddigi közösségben, hisz ez ugyanis a mi területi önállóságunk folyománya volt eddig is.

Az ilyen okoskodás természetesen jogosulttá teszi az udvari köröknek azt a vélekedését, hogy lehet még Magyarországon csinálni olyan kormányt és lehet találni olyan többséget, a mely elfogadja a mostani gazdasági közösség státus kvóját Ausztria alkotmányos képviselőjének hozzájárulása nélkül is s ezért bekövetkezett a lehetősége annak, hogy a mostani kormány elmozdításával keressék azt a másik kormányt, a parlamenti támogatás Gajári és társai részéről már biztosítva van.

Egyengeti is Gajári úr Bánffyknak az utat a visszavonulásra, mert hivatkozott cikke végén oda lyukad ki, hogy az önálló berendezkedés nehéz munkája a kormányra nézve kritikus helyzetet teremt s azért a ki e munkára vállalkozik, annak számolnia kell ezzel és inkább *önmagát vetni krízis alá*, mintsem hogy a nemzet vitális érdekei legyenek kénytelenek szenvedni.

Hallja tehát Bánffy báró! Vesse inkább *önmagát krízis alá*, hogysem vállalkozzék az önálló berendezkedés munkájára, a mely esetleg veszélyeztethetné a nemzet érdekeit. — Ez a tanács hangzik feléje a Tisza-klikk által inspirált Gajári szájából s lehet, hogy Bánffy báró meg is fogadja a jó tanácsot, mert tudja, hogy nagy ennek a klikknek a hatalma. hisz a legerősebb kötelék, az érdek tartja össze.

Ezt a hatalmi érdeket látja veszélyeztetve Magyarország Mefisztója az önálló gazdasági berendezkedés munkába vétele által s mivel tudja, hogy az udvari körök

Gladstone 1839-ben vezette oltár elé Glynnes kisasszonyt s mikor aranylakodalmukat ünnepezték, Gladstone azt mondta, hogy nem talál szavakat — sokat hányatott életpályája folyamán első ízben —, melylyel feleségének a hála adóját leróhatná. Gladstone asszony boldogságát csak az zavarta, hogy mindaddig, míg Gladstone miniszterelnök volt, csak mindig kevés ideig élvezhette férje társaságát, annyira elfoglalták azt a közügyek. Azért nagy köszönettel vette, ha a londoni ismerősök a szezon alatt dinékre hívták, mert ilyenkor kikötötte magának, hogy férje mellett fog ülni. »Igazán alig jövök hozzá, hogy férjemmel egy kicsit elbeszélgessek — szokta volt mondani — a közügyek annyira elfoglalják, hogy néha hétszámra sem látom.«

Szegény Gladstone asszony! De bizonyára nem ő az egyedüli, aki így panaszkodik. Manapság is sok asszony panaszkodik, hogy alig jut hozzá, hogy férje társaságát élvezhesse, pedig ezek, alig hiszszük, hogy híres férfiak vagy miniszterelnökök. Az élet oly sok követeléssel lép elénk, hogy bizony vasszorgalomra van szükség, ha azt akarjuk, hogy az életet ránk nézve némiképp kellemessé tegyük. Kevés tehát az az idő, mit a családönntartók családjuknak s első sorban feleségeiknek szentelhetnek. De legalább arról igyekezzünk gondoskodni, hogy az a rövid idő, mit férj és feleség együtt töltenek, minél élvezetesebb szórakozások között teljék. **K. Ö.**

rettegett neheztelését elkerülni s a hatalom birtokát biztosító támogatását elnyerni semmivel sem lehet inkább, mint a gyarmati helyzetünkben való szabadulás megakadályozása révén: megizeni oda, hogy ő kész a gazdasági közösséget föntartani minden körülmények között.

Csak hogy az egyszer alighanem csatlódnai fog számításában, mert bölcsen kiészelt terve nemcsak az ellenzéknek végkimerülésig felveendő élet-halál harcán, de a megbuktatott kormánynak szintén nem jelentéktelen személyes tábora részéről várható visszavonulásán, sőt kizártnak épen nem tekinthető ellenállásán is könnyen hajótörést szenvedhet.

H i r e k.

Pécs, 1898. aug. 12.

A drága liba — kacsa.

Tekintetes szerkesztő ur!

Amint ma reggel sétálok a piacon és látom, mint kapkodják el a kofák a valamire való baromfit a vevők elől, feltűnt egy különös viseletű asszony, ki libákat árult. Egy darabig néztem, amidőn lapunk barátja — ki a drága liba történetét csak a napokban beszélt el — felém tart, de amint észrevette a különös viseletű, libákat áruló asszonyt, azonnal megfordult és villámgyorsan elhagyta a piacot. A libákat áruló asszony is észrevehette, mert utána kiabált, de hasztalan.

Én kíváncsi voltam, mi összefüggésben van lapunk barátjának gyors eltűnése a különös viseletű, libákat áruló asszonnyal. Közelebb mentem tehát, és megkérdeztem tőle, hogy: hová való?

— Bukarestből — volt a rövid válasz.

Képzelteti szerkesztő ur, mennyire növekedett kíváncsiságom e felelet után. Tovább kérdezősködtem tehát és megtudtam, hogy először is ez volt az az oláh asszony, akivel lapunk barátja együtt utazott, másodsor pedig, hogy a liba-történet csak addig volt liba, amidőn a konduktőr kinyitja a kupé ajtaját, a többi már — kacsa volt, mert az eset valóban így esett meg:

Mikor a konduktőr kinyitotta az ajtót, az asszony valóban tömte a libát, de lapunk barátja még mindig rajta ült úgy, mintha lovagolna; a liba pedig, ahogy megpillantotta a konduktőrt, kirepült a zsákból és a kupéból lapunk barátjával a hátán és egyenesen föl Bécsbe az oláh asszony ismerőséhez.

Igy tehát nem igaz, hogy az oláh asszonyt megbírságotk volna, pláne hatszor, az sem igaz, hogy lapunk barátja csupa érdeklődésből *utazott* föl Bécsbe, hanem muszájból. Mert honnan vette volna a pénzt? Hisz ő maga is beismerte, hogy a sokféle Füreden annyira elköltötte a pénzét, hogy csak harmadik osztályon jöhetett Pécsre. Pedig még ez sem felel meg a valóságnak, mert Bukarestben már nem volt egy krajcár pénze sem; jegy nélkül szállt be a kupéba és készakarva ült rá a libára, és áldotta Istent, mikor ez a liba így kivitte a hinárból.

Mikor aztán az oláh asszony is fölért Bécsbe — mert a liba hamarabb fölért repülve, mint a vonat — csodálkozva látta, hogy ismerősénél a liba és lapunk barátja már várják.

Eddig még minden jó volt, de legnagyobb bajban volt lapunk barátja, midőn pénz nélkül haza akart jönni Pécsre. Kérte az oláh asszonyt, hogy adjon neki kölcsön utiköltséget száz percentre, de annak is már csak annyi volt, a mennyivel harmadik osztályban egyedül haza jöhetett. De végre egy mentő gondolata támadt az oláh asszonynak. Nála volt még ugyanis a zsák, amelyben a libát akarta Bécsbe vinni, és ez volt a szerencséje lapunk barátjának.

Az oláh asszony megváltotta a maga részére a harmadik osztályu jegyet, lapunk barátját pedig a liba helyett a zsákba kötötte, a zsákot karja alá vette és föl szállott a vonatra. Amint a kupében volt, első dolga volt a zsákot lapunk barátjával a padra tenni és hogy most ismét úgy ne járjon, mint fölfelé a libával, hogy t. i. valaki az utasok közül ráüljön, most ő maga helyezkedett el rajta egész kényelemmel. Így jutott lapunk barátja díjtalanul ismét vissza Pécsre.

Mindezek után az a kérdés merül még fel, hogy lapunk barátja volt-e Balaton-Füreden és hogy ott beszélt-e a hercegprimással és onnét elment-e a többi Füredre elkölteni a pénzét, hogy aztán Bukarestből ily módon kerüljön ismét haza Pécsre, a hol már könyeztek miatta?

A legvalószínűbb azonban, hogy nem volt más fürdőben, mint Bécsből hazafelé egy igen olcsó — *gözfürdőben*.

Tekintetes szerkesztő ur! Csak azért mondtam el a libának kacsarészét is, hogy szerkesztő ur máskor tudjon igazodni, mennyire szavahihető az a mi lapunk barátja.

A tekintetes szerkesztő urnak alázatos szolgálja

Mettőr.

Napirend 1898. augusztus 13-án.

Naptár: szombat, aug. 13. — Róm. kath.: Ipöly. — Prot.: Hypolit. — Görög-kel.: (aug. 1.) Ker. Kör. — Zsidó: S Reáh. — Nap két 4 óra 38 perckor; nyugszik 6 óra 58 perckor. — Hold két éjféltán 23 perckor; nyugszik 4 óra 47 perckor délután. Hold van a földtávolban reggel 5 órakor.

Időjárás. Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: Hűvös idő, keleten csapadék és borulás várható.

— **(Ülések a városházán.)** Ma délután 3 órakor a város gazdasági bizottsága ülést tartott Herbert János gazdasági tanácsos elnöke alatt. Ugyancsak ülést tartott ma az építkezési bizottság is. Mindkét ülésben a folyó ügyeket intézték el.

— **(Uj ügyvéd Dárdán.)** A pécsi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Dr. Berger Lajos ügyvédet Dárda székhelylyel ügyvédi lajstromába folytatólag fölvette.

— **(Gyermekek réme.)** Nagy a halandóság a gyermekek között. A bélhurut kezd veszedelmesebb jelleget ölteni e hónapban és sok a ház, a hol a kis gyerekek ebben a betegségben vannak. És a betegség igen sok helyütt nem az az enyhe lefolyásu, mint más időszakokban szokott lenni. Bizony megtörténik az a szomorú eset, hogy huszonnégy óra alatt halálos végü lesz a betegség. Az orvosok azt mondják, hogy különösen a tejjel és egyéb módon készített mesterséges táplálékok okozzák a betegség veszedelmes jellegét.

— **(Az eltűnt kis leány.)** Tegnapelőtti számunkban megírtuk, hogy Szabó Józsefnének nyolc éves kis leánya, kit anyja a Fejérvári-utcában szolgáló nővéréhez küldött, hogy egy kevés gyümölcsöt vigyen annak, sem nővéréhez el nem ment, sem haza nem tért, úgy hogy két napig sem tudott édes anyja a nyomára akadni. Tegnapelőtt este tizenegy órakor azután megtalálta a kis leányt az utcán csavarogva egy rendőr és a városházára vitte, hova másnap érte ment édes anyja, kit a leány megtalálásáról értesítettek. A rendőrség azután kiderítette, hogy a kis leány maga ette meg a nővérének küldött gyümölcsöt és lélve, hogy ezért kikap, elcsavargott az utcákon késő estig, a mikor egy rajta szánakozó ember bevitté egy kocsmába, ahol az éjszakát eltöltötte. Másnap innen utnak eresztették, hogy menjen

haza, de a kis lány ekkor sem mert hazamenni, hanem az utcán bolyongott, míg végre egy rendőr a városházára vitte. Most már otthon van a kis csavargó, aki ugyancsak sokat bolyongott az utcákon azért a kis gyümölcsért, amit engedély nélkül megevett.

— **(Fölgyújtott szénakazal.)** Kaufmann János, magyar-egregyi lakosnak az udvarán két kocsira való szénakazla kigyuladt és le is égett. Mint a vizsgálat kiderítette, a tüzet a tulajdonos tízéves Katalin nevű leánya okozta, a kinek gondatlansága folytán gyuladt ki és égett le a kazal. A kár tizenöt forint, ami meg nem térül, mert a leégett kazal nem volt biztosítva.

— **(Névmagyarosítás.)** Weisz Antal, m. á. v. állomásfőnök, paksi lakos, valamint kiskoru gyermekei Márton, Gizella, Ármán és Margit vezetéknévükre Vértessre kért átváltoztatása belügyminiszterileg megengedett.

— **(Egy ismert név.)** Még csak tiztizenegyes Fehér Imre, de máris jól ismerik a pécsi rendőrségnél, sőt a közeli többi városokénál is, mert a fiuban annyira csavargó természet van, hogy alig hozzák haza valahonnan, már ismét megszökik, a míg ismét nem fogják és haza nem toloncolják. Tegnap is érkezett egy sürgöny a pécsi rendőrséghez, melyben Szegzárdról kérdezősködnek, hogy vajon az ott fogva levő Fejér Imre csakugyan pécsi illetőségű-e. A rendőrség nem a legszivesebben ugyan, de kénytelen igenlő feleletet adni s így rövid idő múlva ismét itthon lesz Fejér Imre, az ismert nevű ifju, hogy néhány nap múlva egy más város rendőrsége törje a fejét rajta, hogy hova toloncolja haza a kis csavargót.

— **(Ujabb bűn Patonaira.)** A 44-ik gyalogezred megszökött őrmesterére, Bergl Sándorra, a ki Patonai szakaszvezető álnév alatt a falusi bíraktól beszállásolás címén különféle összegeket csalt ki, — most újabb bűn derült ki. Ugyanis Bergl Mekényesen is járt s ott Hopp György községi bírótól 57 forint 74 krajcárt csalt ki, szintén katonabeszállásolási költség címén. A csalót még mindez ideig nem tudták kézrekeríteni.

(Baranyai műszerész találománya a párisi világkiállításon.) Az 1900 évi párisi világkiállításon egy zongorafonografot is fognak kiállítani, melyet Meluzzi József, Baranyamegyéből származott műszerész készített Tóth Márton kolozsvári születésű asztalossegéddel. A zongorafonograf főrésze egy forgatható henger, mely épen olyan hosszú, mint a zongorák billentyűsora. E készülék a billentyűsora alá alkalmazva, az eljátszott darabot egész hűen megismételteti a zongoraszerkezettel s így egy nagy művész játékát meg lehet vele örökíteni.

— **(A belügyminiszter rendelete.)** Percel Dezső belügyminiszter körrendeletet bocsátott ki a folyamhajózási vállalatok igazgatóságaihoz. A körrendelet felhívja az országban üzemmel bíró valamennyi folyamhajózási vállalatot, hogy nyilvános ünnepek alkalmával úgy az igazgatási, valamint az összes állomási épületeket címeres nemzeti lobogóval díszítsék fel.

— **(Megkötözött ember.)** A Royal-kávéházban sok bajuk van a háziszolgákkal. Az egyik ötszáz forintot sikkasztott el nemrég, a másik pedig tegnap olyannyira a fenekére nézett a pálinkás poharaknak, hogy a részegség félőrültté tette. Ilyen állapotban vitték be a városházára, honnan csak úgy szállíthatták be a kórházba, hogy előbb összekötözték a kezét-lábát, mert rugni, verni akarta még a rendőröket is. Egyelőre a kórházban tartják, míg ki nem józanodik.

— **(Az ölebek alkonya.)** Már hiába, az emberek állhatatlanok. Évezredekig használták a lovakat a legparádésabb szolgálattól fogva legterhebbig minden céljukra, egyszerre jött valaki a gözzel, meg a villamossággal s attól kezdve a lovakat mindig nagyobb mértékben mellőzik. Így jártak az ugynevezett ölebek is, amelyek napjainkig megvoltak szépen a hölgyvilág kegyeiben s amelyek most egy szeszélyes ötlet folytán rohamosan kimennek a divatból. Angolországban az utóbbi időkben apró majmocskákkal akarták pótolni a kis kutyácskákat, ez a kísérlet azonban nem sikerült úgy, ahogy remélték és a hálátlan merényletre készülő misszek visszatértek kutyáikhoz. Az amerikai hölgyek ellenben a macskát fogadták kegyeikbe s a diszmacska, mint urnője kísérője, igen gyakori ma már a yankek világában. A macskák divatját a — háboru hozta magával. Mikor megkezdődtek az ellenségeskedések Spanyolország irányában, akkor a babonás amerikai hölgyek siettek talizmán gyanánt egy-egy cirmost szerezni és minél inkább belementek a háboruba, annál nagyobb mértékben kegyelték a női ravasz-ságu cicákat. Minden hölgy, akinek testvére vőlegénye vagy fia van a háboruban, hordott a keblén néger szokás szerint nyulláb-amulettet. Ez azonban hatástalannak bizonyult s a babonás amerikai nők más talizmán után láttak. Így jutottak el a macskához s most mindenki, a ki a nyullábat a sutba dobta, egy egész fekete macskát cipel magával, még pedig a hóna alatt, vagy az ölében. Érdekes, hogy csakis az abszolút fekete macskáknak varázserejében biznak és nemcsak hogy kizárólagosan ilyet vesznek meg, hanem még el is bocsátják az olyant, amelyik időközben megkopott egy kissé. Az idegenek persze nagy szemeket meresztenek a fekete bőrszakba bujtatott talizmánok láttára és meg nem foghatják, hogy honnét veszi a macska talizmánerejét? Érdekes az is, hogy a máskor használatos háziállatneveket most a háboru egyes hőseinek neveivel váltották föl. A varázserejű macskákat Dewey, Hobson, Sampson és Schley nevekkel tisztelték meg, ami viszont ama bizonyos uraknak nem nagy megtiszteltetés.

— **(Baptista szónok a szocialistáknál.)** A pécsi Munkásképző-Egylet Schmidt Jenő dr., az ideális-szocialista sikertelen fellépése után, baptista felolvasót fogott a legközelebbi szerdai felolvasó-estélyre. Holänder Henrik, baptista prédikátor fog folyó hó 17-én (szerdán) felolvasni az egyletben. A felolvasásnak két pontja lesz: 1. Van-e isten vagy nincs? 2. Hogyan éri el az ember az igazi szabadságot?

— **(A rakoncátlan második hold.)** Csak a csillagászok tudják, hogy a földnek még egy második holdja is van. Nem is valamennyi csillagász tudja, hanem csak az a néhány, aki már beleunt a régi hold bámulásába, s elhatározta, hogy újabbat fődöz föl. A másikat már elkoptatta a romantika és azok a kutyák, amelyek nyári éjszakákon megugatják. Uj holdra van szüksége az emberiségnek, még pedig olyanra, amely láthatatlan, nehogy rögtön nekiessék minden szerelmes gyerek. Az új holdra rá is fogta Walthemar professzor, aki a hamburgi csillagvizsgáló intézetből dirigálja a csillagok járását, hogy február harmadikán el fog vonulni a nap előtt, még pedig nyugatról keletre. Február harmadika elérkezett, de az új hold nem. Aminek sok minden lehet az oka, ki tudja, mi történt vele az utján? Február negyedikén azonban igenis látta valamit elvonulni a nap előtt, de keletről nyugatra. Walthemar professzor úgy gondolkodott, hogy a hold nem jöhet már vissza, mikor még el sem ment, amiben kétségkívül

igaza van. Az tehát, ami mégis visszajött, csakis olyasvalami lehet, ami már régebben ment oda. Ez pedig a harmadik hold. Igenis, a föld harmadik holdja, amelyről az emberek még kevesebbet tudnak, mint a másodikról. Természetes dolog, hogy ha a csillagásznak holdja van, rögtön kiszámítja a pályáját. Amihez csak papiros és ceruza kell, ez pedig bőven akad. Walthemar professzor ki is számította, hogy a harmadik hold kerek 32 napig jár a föld körül. Lustább tehát az első holdnál. Egyelőre az emberek fantáziája is lusta s nem akarja a hamburgi holdgyáros képzeletét követni.

— **(Postamester kerestetik.)** Megyénk Kővágó-Szöllős községében postamesteri állás van üresedésben. Pályázati ajánlatok három hét alatt adandók be a pécsi posta- és távirdaigazgatóságához.

— **(A kínai császár udvarából.)** A mennyei birodalom ura tulajdonképpen legutolsó alattvalóját is megirigyelheti szabadságáért. A kínai császár minden lépése szigorú rendszabálynak van alávetve. Hajnali 2 órakor fel kell kelnie és 3 órakor már a titkos tanács ülésén elnököl egész 6 óráig. Kilenc órakor reggelihez ül és 5 órakor ebédel. Közben több politikai és állami funkciókat kell végeznie. Cselédeinek száma egész armándia ugyan, de azért mégis rosszul szolgálják ki. Az ételek hosszú időre előre meg vannak állapítva, mitől nem szabad eltérnie. Miután előfordulhatna az az eset, hogy egyik vagy másik főzelek, vagy gyümölcs-féle a rendes érési időben nem lenne kapható, ennél fogva minden termény egy hónappal később jut a császári asztalra a rendes érési idő után. Ennek dacára egy-egy császári reggeliért 4000 frank terheli az állami pénztárt. Minden étel párjával kerül a császár elé, két adag kacsa, két adag tyukhus, két adag hal stb. Étkezésénél több orvos van jelen, kik úgy vigyáznak rá, mintha fogoly volna. Ha valamely étel nagyon izlik neki, elveszik a tálat, nehogy másodsor is vehessen belőle. Ha a palotából ki akar menni, úgy ez csak az 500 év óta fennálló szertartás mellett történhetik. A legvénebb és legfáradtabb lovakat fogják kocsija elé és csakis a megszokott egyenes utcákon és utakon szabad kocsikáznia, nehogy a fordulónál esetleg valami baj történjenek. A jó kínaiak e tekintetben annyira hódolnak a copfnak, hogy a folyómeder felett is fentartják a hidat, hol századok óta nem folyt viz; de a császárnak csak nyilegyenes uton szabad járnia. A császár sétái tehát nagyon költséges kedvtelések, melyek árát a kínai nép fizeti meg.

— **(Egy híres nőcsábító.)** Nagy feltűnést keltett félévvel ezelőtt a Pécssett is ismert Gallovich Viktor dr. budapesti albicó szökése. A bíró tudvalevőleg feleségül vett egy gazdag leányt s az esküvő után való napon eltűnt a hozományával: Bécsbe utazott s egy ottani asszonynyal együtt kiszökött Amerikába. A tengeren azonban hajótörés érte őket és a bűnös utón szerzett pénz elveszett a hullámokban. Azóta Newyorkban él Gallovich, nagy a háztartása, de hogy miből telik neki, senki sem tudja. Érdekes, hogy Gallovich miatt három válópörrel foglalkozik a bíróság. A rászédett feleség természetesen válópört indított hűtlen ura ellen, s a budapesti bíróság most

választotta el a boldogtalan fiatal nőt a ten-
gerentuli férjével. P. börzeügynök, a kinek fe-
lesége követte Gallovichot az újvilágba, a bécsi
biróságnál folytatott pört az asszony ellen, a
kitől már el is választották. Gallovich nagy
nőcsábító volt és huszár hadnagyi ruhájában
meghódította egy bécsi banktisztviselő szép
feleségét is, a ki régebben színésznő volt. A vizs-
gálat folyamán megtudta a férj, hogy milyen
könnyelmű teremtés az asszonya, tehát ő is
válópört indított, melynek azonban még
nincs vége.

— **(Mire jó a postagalamb.)**
Nem mai dolog az, hogy mindenütt a világon
postagalambokat nevelnek. Időközönként nagy
távolságokra versenyeket is rendeznek a posta-
galambokkal, de azért mindeddig nem tudták
a napi élet praktikus hasznára értékesíteni. Az
amerikaiak találták ki ennek a módját, a mint-
hogyminden praktikus ujtásnak ők a megte-
remtői. Egy newyorki nagy cég postagalambok-
kal küldi meg az újságoknak jelentéseit. A tu-
dosítás e módjának, mely legföljebb négy-öt
percig tart, meg van az a haszna, hogy azo-
kat az árukat, melyeket késő este kapnak,
már másnap kora reggel hirdethetik az újsá-
gokban. Az amerikai élelmes kereskedő pedig
tudja, hogy üzletének sikerét nagy részben a
gyors és következetes hirdetés biztosítja.

— **(Javitott torkok és hang-
szerek.)** Csodálatos varázserejű balsamot
talált fel az emberiség megjavítására egy egy-
szerű kántortanító. Oravec Józsefnek hívják
ezt a rendkívül ügyes boszorkánymestert, a
kinek nevét az utókor bizonyára nagy hálával
és csodálattal fogja emlegetni. A szerencsés
embernek ugyanis sikerült a legfinomabb tü-
levelű növények nedveiből valami szilárd anya-
got összeállítania, melylyel az összes hang-
szerek hangját meg lehet javítani. De ez még
semmi. A csodabalsam még arra is képes,
hogy az emberek hangját is megjavítja. Ha
ez igaz, akkor ez a találmány visszaadja a
művészetnek azokat a nyugalomba vonult pri-
madonnákat és tenoristákat, a kik idült re-
kedtségük miatt évek óta nem léphettek fel a
színpadra. De ez sem elég. Ez az ördögös
kenőcs még a társadalmi életet is reformálni
fogja, mert feleslegessé teszi a fürdőzést és a
fenyvesek éltető levegőjét; ugyanis ózontar-
talmánál fogva olyan üdítő és erős hatása
van, akár Tátrafüred legsűrűbb fenyves-erde-
jének. Sőt, ha ügyesen használjuk, még az
ételek és italok konzerválásánál is alkalmaz-
hatjuk s feleslegessé tehetjük vele a szakács-
nők és hűtlen gazdasszonyok zsarnokoskodá-
sát. Egyszóval ez a világra szóló találmány
valóságos unikum és élet-eliksír, mely a jövő
nemzedéket — gondos kezelés mellett — egé-
szen ujjaalakíthatja. A furfangos Oravec József
még azt sem tartja lehetetlennek, hogy talál-
mánya a filloxerát is elpusztítja s így kilátá-
sunk van rá, hogy a szerencsés feltaláló révén
ismét jó borban és italban lesz élvezetünk.

— **(Gondold meg és igyál.)** Tisz-
teld apádat és anyádat, mondja a tiz parancsolat,
hogy hosszú életed legyen a földön; gondold
meg és igyál, szól a modern orvosi tudomány
ha azt akarod, hogy minél tovább élvezhesd
a földi gyönyörűségeket. Egy berlini orvos
adja ezt a tanácsot, a ki megfigyelte az em-
beri halandóságot és arra a tapasztalatra ju-

tott, hogy a bornemissza emberek átlagos
életkora 49 és fél év, a részegeseké 51, azoké
pedig, a kik mértékletesen élnek az itallal, 63.
A tudós német pontos statisztikai adatok alapján
jött erre a megfigyelésre, a mely bizonyára
korszakot alkot majd az ivás történelmében.
A kocsmák és vendéglők ezentúl zsufolásig
meg fognak telni »mértékletesen iddogáló«
emberekkel és az a sok csetepaté, a melyet
eddig a korcsmalátogatás idézett elő, végképen
elmarad. Ezentúl majd ilyenforma családi je-
lenetekről kell a novellairóknak számot adniok!

A feleség: Te már nem szeretsz engem! . . .

A férj: Hová gondolsz, édesem.

A feleség: Ne mentegesd magad, ha sze-
retnél nem ülnél mindig idehaza.

A férj: De édesem . . .

A feleség: Igen, igen, nem ülnél mindig
idehaza, hanem elmennél a barátaiddal egy
kicsit szórakozni — egy kis mértékletes ivásra.

A férj: És ezért hiszed, hogy már nem
szeretlek?

A feleség: Talán nem hihetem? Megun-
tál és meg akarod rövidíteni szándékosan az
életemet, hogy megszabadulj tőlem.

A valókeresetek megokolásában ezentúl
előkelő helyet foglal majd el a bornemissza-
ság és az otthonülés. Csak az az egy föltűnő
a német orvosi véleményben, hogy egy meg-
lehetősen érdekelt szaklapban, a berlini Ven-
déglősök és italmérők lapjában látott napvilágot.
Ha hozzávesszük még, hogy a közlemény
aláírás nélkül jelent meg, ez egyszer méltán
kétkelkedhetünk a németek híres alaposágában.

— **(Törvény előtt.)** Savanya Pétert
beidézték a törvényházba. Savanyának tanus-
kodnia kell valamely lopási ügyben. A szom-
szédiban ugyanis dohányt csent el egy rossz-
lelkű legény s most ennek a sorsa fölött ítélnék
a nagytekintélyű bírák.

Savanya nagy tisztességgel lép a bírák
elő. Kérdezi tőle az elnöklő bíró:

— Aztán látta maga azt Savanya, hogy
a vádlott dohányt lopott?

— Igenis hallottam — feleli nyíltan a
kérdezett.

— Hallotta? Kitől? — puhatolódzik a
törvény embere.

Savanya meghuzgálja a bajuszát, köhint
egy keményet és nyomatékkal ejti ki a szót:

— Már ugy értem, kérem, hogy erősen
tüszentött a dohánytul. Osztán ezt hallottam.

— **(Őszinteség.)** Egyik dussgazdag, de
felette zsu-gori nagykereskedő feltűnően szép
leányát el akarta jegyezni egy földbirtokos.
A szerelmes ifju szándékát még nem is
közölte az apával, mikor a multkoriban az
utcán összetalálkoztak.

— Hallottam, ön szereti az én leányo-
mat — szólítja meg az apa a földbirtokost.

— Igen, uram.

— El akarja venni?

— El!

— Tudja-e, hogy egy rosszlelkű teremtés?

— Tudom.

— Hát azt tudja-e, hogy ingerlékeny,
dühös és kiállhatatlan?

— Hozzá vagyok az ilyenhez szokva,
nem határoz.

— És tudja-e, hogy a legkacérabbak
egyike?

— Tudom.

-- És azt tudja-e, hogy az a pénz, a
miről beszélnek, nem az övé, hanem az enyém?

— Tudom.

— És maga nem kap egy krajcárt sem?

— Nem baj uram, megélünk mi szere-
lemből is. De most feleljen valamire. Igaz-e
az, hogy maga egy hitvány, nyomorult, zsu-
gori fráter?

— Uram!

— A ki boldogtalanná akarja tenni a
leányát és alkuszik rá, mint a kabátjára?

— Elég! Megvallom önnek őszintén,
hogy a mit a leányomról mondtam — nem
igaz!

— Köszönöm. Én is megvallom önnek
őszintén, hogy a mit önről mondtam — igaz!

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1898. augusztus 12. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 6. mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 16.1 °C

> maximuma: 17.2 °C

> minimuma: 12.0 °C

Párányomás: 11.6 mm.

Relatív nedvesség: 85

Felhőzet: 10 Nimbus ● E.

Szélirány s erő: N. N. E. 5.

Csapadék 24 órai: 9 mm. ●

Este 9° R. SE. — N. E.

Dr. Círer.

Intelligens szélhámosok.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. aug. 12.

A bünkrónikában tekintélyes helyet fog-
lalnak el az intelligens szélhámosok, a kik
másként a nemzetközi szélhámos néven is ne-
veztetnek s kik beutazzák a félvilágot, gyakran
egy krajcár nélkül, sokszor meg bankjegyek
tömegével a zsebükben. Az intelligens szélhá-
mos mindenk előtt a külsejében bizik; gon-
dosan öltözködik, sokat ad fellépésének biz-
tosságára, a mivel a gyanut elhárítja és bizal-
mat kelt. Mikor a bizalom már megvan, akkor
megnyílik a tér előtte, hogy előre ravaszul
kieszt tervét véghezvigye. És ha sikerül
neki a terv, nem annyira ügyességének, mint
intelligens fellépésének köszönheti. No meg a
szerencsésének is.

Ezek az intelligens szélhámosok rendszeren
a terv kivitelébe vesztenek bele s főképp sze-
rencsésük elpartolása folytán.

Amint e miatt vesztett rajta tegnap a
Vaszary Gyula rendőrfőkapitány lakásán járt
intelligens szélhámos is a megkísérelt betöré-
sen. Ha a szerencse kedvez neki, jobban
mondva, ha a főkapitány éppen akkor nem ér-
kezik haza, mikor a szélhámos már a belső
szobájába akart behatolni. hát bizony senki
se gondol rá, hogy a jó kinézésű, fekete ru-
hába öltözött, szerszámait egy kis kézi táská-
ban magával hozó mechanikus nem a csengő-
ket javítja, hanem be akar törni a főkapitányhoz.

Amint az intelligens szélhámosok szoktak,
ugy tett az elfogott betörő. Fekete ruhában,
fekete kalappal a fején, kezében a szerszámok-
kat tartalmazó táskával, beállított a házakhoz
és ott mint mechanikus mutatkozott be, a ki
a villamos csengőket javítja. Természetesen,
hittek neki s vagy azt mondták, hogy nincs
javítani való, vagy a hol csak a cselédséget
találta otthon, azt a választ nyerte, hogy nin-
csen itthon az ur és így ők nem tudják, kell-e
valamit javítani. Erre a szélhámos azt felelte,
hogy éppen az ur küldte, hogy javítsa meg a
csengőket. A cselédek ebbe belenyugodtak és
munkájával magára hagyták. Ő pedig a me-
chanikus szerszámok helyett a zsebéből egy
álkulcsot vett ki és így próbálta meg a sze-
rencsét a szobákba való betörésnél.

Hogy hol járt, hány háznál itt Pécsen, az nincs megállapítva. Volt a többek között *Ludvig* Ferenc dr. tb. főorvos lakásán is, a hol azonban nem talált javítani valót. Ugy látszik, a Király-utcán és a főbb utcák házaiban mindhiába kopogtatott, míg végre abba a házba tévedt be, a hol *Vaszary* Gyula főkapitány lakik és ott a cselédség ráhagyta, hogy hát javítsa meg a csengőket, ha bajuk van.

S épen az álkulcsot akarta beilleszteni egy bezárt szobaajtóba, mikor a főkapitány hazatért. A meglepett betörő menekült és az utcán az volt az első gondolja, hogy az álkulcsot eldobta magától. De megtalálták és ez képezi a bűnjelét, mely bizonyítja, hogy az intelligens szélhámos professzionátus betörő, a ki mint mechanikus keresett és talált alkalmat, hogy előkelő urházakba bejusson és ott, ha kedvező alkalom kínálkozik, álkulcs segítségével behatoljon a szobákba, szekrényeket törjön fel és így szerezzen magának megélhetésre valót.

Az elfogott szélhámosnál semmi irást sem találtak, a mivel igazolta volna magát. Nagyon valószínű, hogy nincs is képzettsége a mechanika terén s csak ürügynek használta ezt fel betörések és lopások elkövetésére.

Bár, hogy valami bűn nyomná a lelkét, azt határozottan tagadja.

Azt vallja, hogy *Kreuzer* Józsefnek hívják, Alsó-Ausztriában, Palweisben, a kremsi kerületben született, jelenleg huszonnyolc éves. Mint mechanikus legutoljára Nürnbergben volt munkában; onnan ez év elején kilépvén, Innsbruckba, majd Münchenbe ment, azután pedig Bécsbe, hol egy nővére van férjnél. Itt azonban már nem folytatta a mesterségét, hanem a harmadik kerület egyik utcájában levő »Fácán« nevű vendéglőben pincérkedett. Egészen augusztus elsejéig volt itt. Akkor eladta az ezüst zsebóráját és láncát tizenöt forintért s elhatározta, hogy Magyarországra jön.

Bécsből Pozsonyba, Pozsonyból Budapestre jött, Budapesten tartózkodott egy hétig s akkor ismét utazni jött kedve. Pénze azonban csak Pécsig futotta, mikor jegyet váltott.

Igy jutott Pécsre, ahol, gondolta, hogy majd munkát talál.

Egy nap keresett, de nem talált munkát. Akkor másnap javításokból próbált pénzt szerezni. De ez sem ment jól. Tegnap azért ismét csak ilyen javításokat keresett. Azt mondja, hogy nem volt szándékában betörni *Vaszary* Gyula lakásába és tagadja, hogy az utcán üldöztetése közben a nyomában talált álkulcsot ő dobta volna el, az az övé lett volna.

A rendőrség ma egész délelőtt folytatta kihallgatását. Bele is fáradt a sok keresztkérdés elleni védekezésbe, úgy hogy szinte berekedt hangon szólt közbe egyszer a kihallgatáskor:

— Kérek egy pohár vizet!

Persze németül beszél. Pedig magyarul is tud s ez mutatja, hogy már többször megfordulhatott erre mifelénk is.

Hogy Bécsből Pécsig való útjában, különösen Budapesten, miből élt: erre azt mondja, hogy az eladott zsebórája árából. De nem tudja semmivel sem igazolni, hogy Budapesten is hol tartózkodott és mit művelt. Valamint bécsi életéről sem tud kellő felvilágosítást adni. Vagy a mi még biztosabb, nem akar s az intelligens szélhámosok kitanult csalfaságával igyekszik magát szánandó, munkanélküli embernek feltüntetni, a kit legfeljebb haza kell toloncolni az illetőségi helyére.

De hát nem hiába vitte be a szerencsétlensége a rendőrfőkapitány lakásába. Rendőrségünknel jó kezekbe került s a vizsgálat eredménye a legnagyobb valószínűség szerint az lesz, hogy az elfogott betörő egyike az intelligens szélhámosoknak, a ki végre most hurokra került.

A ma egész nap folytatott vizsgálat során azonban csak egyetlenegyszer tudták a keresztkérdésekkel sarokba szorítani. Akkor, midőn előmutatták neki a kalapja izzadtságfogójának belsejére írott két betűt: P. R.-t. Hogy a két betű mit jelent, nem tudta megmondani, s végre is inkább azt akarta elismerni, hogy — lopta a vadonati kalapot, semhogy bevallotta volna, hogy a két betű igazi nevének kezdőbetűje.

Mert az a legvalószínűbb, hogy a bajba került szélhámos még az igazi nevét eltitkolta eddig.

Művészet, irodalom.

○ **Katonahistóriák.** Ritkán jelenik meg olyan jóízűen megírt könyv, mint amilyen a Hazai Hugó irta *Katonahistóriák*, mely a »civil« emberek számára szinte ismeretlen kaszárnyaélettel foglalkozik. Nyolc tárcát foglal magában e könyv, mindegyikben egy-egy fotográfiát nyujtva a kaszárnyából, amelyeknek ablakán ha benéz az édes anya, ott látja a fiát komisz bakaruhában és hej! a göndör haja rövidre van levágva! A könyvnek első tárcája az »Infanteriszt Kohn«. A »Dohánypénz« egy tisztet rajzol azokból, akik lármáznak, kiabálnak, de amellet valóságos atyái az alájuk rendelt katonáknak és még az elkártázott dohánypénzt is visszatérítik. — A »Regrutasor« komor, fekete kép. — »Káplár Kemény« elevenen megrajzolt kis történet. — A könyv többi része méltán sorakozik az első tárcákhoz. »Firer Lipták«, »Hadnagy ur Gerő«, »Strófegzecér« mind megannyi élénk megfigye-

léssel és kerekdeden megírt dolgok. De valamennyi között legszebb egy katonatemetés leírása. A »Szegény Bötlehem zsidó« megható, bánatos története ez, aki távol Hercegovinában hal meg az ispitályban elhagyatva, egyedül. Ez a történet annyi érzéssel, annyi közvetlenséggel van megírva, hogy csupán ez egyért is érdemes megvenni a Katonahistóriákat, melyet a »Magyar Nyomda« igen izléseesen állított ki. A könyv 2 koronáért Deutsch Zsigmond és társa budapesti könyvkereskedésében kapható. Igen ajánljuk e művet különösen azoknak, kik katonaviselt férjhez tartozóiknak kellemes meglepetést akarnak szerezni.

○ **A Habsburg-ház második megalapítása.** Tudományos színvonalon álló könyv aligha jelent meg még akkora aktualitással, mint most az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő a »Magyar Nemzet Története« című tiz kötetes nagy munkának nyolcadik kötete, melyet Marcali Henrik egyetemi professzor írt és a melynek teljes címe: »Magyarország története III. Károlytól a bécsi kongresszusig 1711—1815.« Százados torzsalkodás, véres tusák után végre a mostan uralkodó dicső királyunk bölcseségével és a haza bölcsének, Deák Ferencnek, valamint legjobbjainknak közreműködésével 1867-ben sikerült a magyar birodalom és az uralkodó család örökös tartományai közti viszonyt a természetes alapokon szabályozni, de e mellett a Habsburg-dinasztia nagyhatalmi állását biztosítani, alapul véve az 1723. évi I., II., III. t. c.-ben foglalt pragmática sanctiót, mely a személyében azonos

uralkodó alatt levő két állam, két birodalom együttes birtoklását és ebből az folyó közös védelmi kötelezettséget állapítja meg. Nincs az egész történetünkben reánk nézve tanulságosabb korszak, mint épen ebben a nyolcadik kötetben tárgyalt korszak. A könyv rendkívüli széles korismerettel, nagy tudással van megírva és bátran mondhatjuk, hogy a legtökéletesebb munka erről a korról. Az élénk tollal megírt korszakot számos szövegkép, nagybecsű műmelléklet, művészi kivitelű hasonmás világítja meg. Körülbelül negyven a műmellékletek, több mint százötven a szövegképek száma. Végül megjegyezzük, hogy ennek a milleniumi nagy munkának a még hiányzó két kötete, ugymint a hetedik és a tizedik, még ez év folyamán be lesz fejezve. Egyes kötet ára diszes kötésben 8 frt. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

○ **A lelketlen Shakespeare.** Shakespeare-ről sok mindent kisütöttek már a kommentátorok, csak azt nem, hogy rossz — anya volt. Most ezt fődözte föl a Gentlemans Magazine. Amely nem olyan magazin, melyben gentlemaneket tartanak, hanem olyan, melyben a gentlemanek bolondokat beszélnek. Shakespeare anyaságához első sorban az kellene, hogy nő lett legyen, de ezt még a legmélyebb rejtekeit kutatók se állítják. Csakis azt, hogy nem volt benne anyai szeretet. Mindenféle érzést meg tudott szólaltatni, csak az anyai szeretetet nem. Nem tudta, hogy az anyának jónak kell lennie, sőt ellenkezőleg azt hitte, hogy az ember, mihelyt anya, mindjárt gonosz.

Julia anyja keményszivű dáma. Hamlet anyja szintén rosszlelkű nő. Egyetlen egy jó anya sincs a műveiben. A kommentátor azt hiszi, hogy ennek az az oka, hogy Shakespeare sohase érezte magát anyának. Sőt anya fiának sem. Csakis az, aki e két érzés közül az egyiket érezte, tudja, hogy mi az, amit anyának hívnak.

◎ **Az artisták világából.** Ha a laikus ember kezébe veszi az artisták szaklapját, sok olyan dolgon akad meg a szeme, a mit komikusnak talál, a mi azonban az artisták előtt csöppet sem komikus, hanem egész komoly szakkifejezés. Érdekesekek a többek között a következő hirdetések: Fiatal ember, akinek perfekt kézfogása van, kautschukban és gyűrűben dolgozik, szerződést keres. — Hajlandó vagyok 15 éves 110 fontos fiamat, a ki jobbra, balra, előre, hátra, kétrét hajlik, kitűnő kéz- és földszintugró, egy jó csapathoz teljes kiképzésre odaadni. — Látványosságok, melyek esténként több számot kitöltenek, azonnai szerződtetnek. — Értesitem a tisztelt igazgató urakat, hogy házasságom miatt a dresszirozó számot az előadásokból kihagyom. — Kollégát keresek egy háromszorosan komikus reckre. A kik már dolgoztak komikumban, előnyben részesülnek. — Egy fiatal embert keresek, a ki kézről-kézre és fejről-fejre jól dolgozik. — Julius 31-től augusztus 10-ig egy abnormitásra volna szükségem. — Hasbeszélők részére azonnal szolgálhatok egy fejnélküli kis emberrel.

T a n ü g y.

(A budapesti m. kir. állami felső ipariskolába (VIII. Népszínház-utca 8. szám) a beiratás szeptember hó első napjától 5-ik napjáig tart. Az intézetnek négy osztálya van, u. m. a *gépészeti, vegyészeti, fém-vasipari és faipari szakosztály*. Rendes tanulókul felvételenek: a) kik a polgári iskola, gymnasium vagy reáliskola négy alsó osztályában jó osztályzatu bizonyítványt nyertek a magyar nyelvből, a számtanból s algebrából, a mértanból és mértani rajzból; b.) a kik az ipari szakiskolák második évfolyamát jeles eredménnyel végezték; c.) iparossegédek és mindazok, kik a megjelölt tantárgyakból a felvételi vizsgálatnál kellő készütséget tanusítanak. A *vegyészeti fémvasipari és faipari szakosztályba* az iparostanonciskola harmadik osztályát jó sikerrel végzett iparossegédek is felvétetnek *redkivüli tanulóknak*. A beiratkozásnál bemutatandó iratok: a keresztlevél vagy születési bizonyítvány, — az elvégzett középiskolai osztályokról szóló bizonyítványok, — a hitelesített gyakorlati bizonyítvány, — himlőoltási bizonyítvány. A beiratási díj egész évre 2 frt, a tandíj félévenként 10 forint. Az igazgatóság készséggel szolgál bővebb felvilágosítással.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8:22	11:41	3:06	11:30
<i>B.-Szt.-Lőrincz</i>	8:48	12:12	3:40	12:07
(B.-Szt.Lőrinczről				
<i>B.-Sellyére</i> v. v. 4:55, tv. sz. sz. 9:15, v. v. 3:46)				
<i>Uj-Dombóvár</i> érk.	9:57	1:32	5:01	1:57
Kaposvár felé ind.				
gy. v. 10:08, sz. v. 1:56, gy. v. 6:31, sz. v. 2:15)				
(Báttaszék felé sz. v. 3:10 tv. sz. sz. 2:30)				
<i>Uj-Dombóvár</i> ról ind. 10:04	2:32	5:21	2:56	
<i>Budapestre</i> k. p. u. é. 1:25	8:00	8:35	8:20	
		V. v.	Sz. v.	
Barcs-N.-Kanizsa-Bécs felé	8:29	6:34		
<i>B.-Szt.-Lőrincz</i>	9:04	7:11		
<i>Barcs</i>	10:51	8:55		
<i>N.-Kanizsa</i>	1:29	11:41		
<i>Bécs</i>	8:50	8:52		

Szóbeli tárgyalások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

1898. évi augusztus hó 16-ikán.

1. Bölcsei Gyula — Niedermayer Antal és neje d. e. 9 óra.
2. Schneider Manó — Strausz Béla d. e. 9 és fél óra.
3. Engel József fia cég — Meszár Simon d. e. 10 óra.
4. Lang Ferenc — Lang György d. e. 10 és fél óra.

Az 1898. évi augusztus hó 18-án.

1. Vice Mihályné — Biró Mihály és társa délelőtt 9 óra.
2. Lutz Borbála — Konrád János délelőtt 9 és fél óra.
3. Kann Ármin és fia cég — Blumenfeld Adolf d. e. 10 óra.
4. Galló Ferencné — Guzsál József d. e. 10^{1/2} óra.

Törvénykezés.

§ A megmérgezett pompos készítőinek táblai ítélete. Ma hirdették ki a pécsi kir. tábla ítéletét *Csapó Mihály* megmérgezői előtt, kiknek elíteltetéséről a végtárgyalás alkalmával részletes tudósítást hoztunk. A kir. tábla *Csapó Mihályné* büntetését tizenöt évi fegyházról életfogytiglani fegyházra, *Takács Józsefné*t tizenkét éviről tizenöt évre emelte föl, míg *Osváth József*re nézve a törvényszék által kirótt büntetést, — tíz évi fegyházat, — helybenhagyta. A vádlottak és védő ügyvédjeik mindannyian főlebbezést jelentettek be a táblai ítélet ellen.

§ **Kocsmai veszekedés.** Folyó évi április hó kilencedikén a vasasi kocsmában összeszólkáltak *Ulrich Benedek* szalóki és *Hoff József* somogyi lakosok. A vitatkozás mind mérgeesebbé fajult s midőn *Hoff Ulrichot* gyalázó szavakkal s a többek között „Schuft” névvel is illette, ez őt galléron ragadta és kidobta a kocsmából.

Hoff azonban csakhamar visszatért, mire *Ulrich* újból kidobta az ajtón, midőn pedig harmadszor is bejött a kocsmába, oly erővel vágta egy ott levő ládához, hogy *Hoffnak* eltört egy bordája, minek következtében három hétig volt orvosi kezelés alatt s azonkívül jobb lábán is nyolc-tíz nap alatt gyógyuló, könnyebb természetű sérülést szenvedett.

A pécsi kir. törvényszék a mai napra tűzte ki az ügyben a végtárgyalást és vádlott beismerése, valamint a tanúk vallomása alapján beigazoltnak találván a fönt előadott tényállást, *Ulrich Benedeket* három havi fegyházra és tíz forint pénzbüntetésre ítélte, mely ítélet ellen a vádlott főlebbezett.

§ **Felgyújtott kunyhó.** A múlt év szeptember havában *Brozovits Pál* nagyharsányi lakos a palkonyai vasuti állomásra iparkodott. Utközben megfázott és betért egy, az ut mellett levő kunyhóba, a hol tüzet rakott, hogy kissé felmelegedjék.

Néhány percre azonban kiment a kunyhóból s ezalatt az a benne égő tüztől meggyuladt és a lángok martalékává lett a benne levő szerszámokkal és a közeli diófával együtt.

A gondatlansága által tüzet okozó ember fölött ma ítelt a pécsi kir. törvényszék és nyolc napi fegyházbüntetést és 5 forint pénzbüntetést szabott ki reá.

§ **Ellopott szerszámok.** A folyó év tavaszán történt, hogy az indóház-utcában, a *Schlauch* Imre építész házával szemben levő fabódéból — a hova a munkások szerszámait szokták éjszakára elhelyezni — ellopott *Szinger Frigyes* csavargó egy ládát és azt kivitte magával a rétre, a hol feltörte és kiszedte belőle a *Nagy Sándor* ács tulajdonát képező, nyolc forint értékű szerszámokat.

Már három hétig voltak nála a lopott szerszámok és még mindig nem tudta őket értékesíteni, míg végre *Sztipanovics Imre* csavargó-társával találkozáva, azt bizta meg a szerszámok eladásával.

Ennek azután sikerült is tudadni a szerszámokon, melyeket *Müller Náthán* házaló vett meg tőle nyolcvan krajcárért.

Az egész lopási ügy kiderülvén, ma mindhárom említett vádlott a kir. törvényszék elé került, mely *Szinger Frigyes*t — ki már két ízben volt büntetve lopás büntette miatt

— két évi börtönre, *Sztipanovics Imrét* orgazdaság vétségéért négy havi loházra, *Müller Náthánt* pedig idegen tulajdon elleni kihágás miatt két forint lő- és három forint mellékbüntetésre ítélte. A vádlottak mindannyian megnyugodtak az ítéletben és így az jogerős.

Közgazdaság.

□ **Ujjáalakított szőlők díjazása.** A szőlők ujjáalakításának előmozdítása érdekében a tolnamegyei gazdasági egyesület pályázatot hirdet olyan tolnamegyei szőlőterületek részére, melyek a hazai fajták amerikai alanyba ojtása útján rekonstruáltatván, okszerű kezeléssel tanuskodnak és a legszebb fejlődést mutatják. A díjak a következők: A) díj: 1 darab ezüst érem. Pályázhatnak mindazon nagyobb szőlőtulajdonosok, akik saját felügyeletük alatt, de nem sajátkezűleg, felfogadott munkásokkal végeztetik az ujjáalakítást és a szőlőkezelés munkáit. A pályázaton bemutatandó terület minimális térfogata 2 katasztrális hold. B) díj: egy-egy elismerő oklevél. A bíráló eredménye alapján arra méltatandó mindazon kisebb szőlőtulajdonosok részére, akik rendes vincellérek által végeztetik az ujjáalakítást. A bemutatandó minimális terület 400 négyszögöl. C) díj: 350 korona készpénzben; ebből egy első díj á 100 korona = 100 korona, a két második két díj á 50 korona = 100 korona, hat harmadik díj á 25 korona = 150 korona. Pályázhatnak, akik sajátkezűleg is közreműködnek a szőlő ujjáalakításában. A bemutatandó minimális terület 400 négyszögöl. D) Vincellérdíj 50 korona készpénzben. Az oklevéllel kitüntetett területek közül 5 után á 10 korona. Általános föltételek: Ugy az ezüst éremre, mint az oklevelekre és készpénzbeli díjakra pályázó területek szabályszerűen rigolozva; legalább 1 méternyi sortávollal és ugyanilyen növénytavolsággal a sorokban, amerikai alanyba ojtott hazai fajtákkal beültetve és legalább 75 százalék arányában megeredve legyenek. Gyomlálás, kapálás, metszés, permetezés, karózás, és mindennemű szőlőmunka az okszerűség és tervszerűség követelményeinek megfelelő keresztülvitele mellett tanuskodjék. A vármegye támogatásával rekonstruált telepek a pályázatban részt nem vehetnek. A pályázatok bejelentésének határideje 1898. augusztus 15-én jár le: a bírálati eljárást pedig augusztus 16-tól szeptember 10-ig terjedő időben fogja a gazdasági egyesület megejteni.

□ **Szénkénéghordók visszaszállítása.** A földművelésügyi miniszter értesítette a városi tanácsot, hogy a szőlőbirtokosoknál annyi szénkénéghordó van kint, hogy a folyó év őszére az egyes szénkénéghordókat hordók hiányában nem lesz képes a szükséges szénkénéggel ellátni. Felhívja ennél fogva azokat a gazdákat, a kiknél még szénkénéghordók vannak, hogy ezeket minél előbb, legkésőbb azonban a folyó év végéig szállítsák vissza, mert különben a behajtás per útján fog eszközöltetni.

Hogy pedig jövőre hasonló fennakadás ne történhessék, elrendelte a miniszter, hogy 1899. január 1-én túl szénkénéget csak azok kaphatnak, kik a szénkénéget árával együtt a hordó teljes értékét is biztosítékul leteszik, még pedig egy métermázsás szénkénéghordóért 15 frtot, 2 mmázsásért 23 frtot és 3 mmázsásért 35 frtot. Ha aztán az illetők a

hordókat a kiszolgáltatás napjától számított három hónap alatt vissza nem szállítják abba a raktárba, a honnét azokat kapták, akkor elvesztik a letett biztosítékhoz való igényüket s a hordó a fél tulajdona marad.

TÁVIRATOK.

— **Bánffy járja a kálváriát.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bánffy báró Bécsben ma délelőtt Kállay, közös pénzügyminiszterrel tanácskozott, délután a külügyminiszterrel értekeznek s este Ischlbe utazik. Ő felsége holnap reggel külön kihallgatáson fogadja. Bánffy tartózkodását Ischlben két napra tervezik.

— **Nagy tűzvész Kassán.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Kassáról sürgönyzik, hogy az egész alsó városrész lángokban áll. A tűzvész terjedésének a dühöngő szélvihar miatt nem lehet útját állni.

— **A hajóraj hadgyakorlata.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A cs. és kir. hajóraj tegnap este távozott a trieszti kikötőből, hogy a fasanai öbölben megtartsa zárógyakorlatait.

— **Béke Spanyolország és Amerika közt.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Cambon az amerikai francia nagykövet felhatalmazást kapott, hogy a béketárgyalások jegyzőkönyvét a spanyolok nevében aláírja. Mac Kinley, az Unio elnöke proklamációt bocsát ki, a melyben kihirdeti a fegyverszünetet.

Sivan tábornok távirati jelentést küldött Washingtonba, hogy a spanyolokkal ütközete volt, melyben két amerikai katona elesett és 14 megsebesült.

— **Dreyfuss ügye.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisban a „Republique“-ben Jaurés cikket ír, melyben Dreyfuss ártatlanságát igyekszik bizonyítani. Azt mondja, hogy minden kétséget kizárólag Esterházy tekinthető bűnösnek.

— **Nagy vasuti szerencsétlenség.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Genuából sürgönyzik, hogy Ponte Decimonál az alagutban vonatösszeütközés történt, melynél *kilenc ember, köztük hét vasuti alkalmazott, életét vesztette s negyvenen súlyosan megsebesültek.*

A szerencsétlenségről Genuába érkező hírek *hajmeresztő részleteket közölnek.* A katasztrófa oka *páratlanul áll a vasuti szerencsétlenségek történetében.* A Noviból elindult tehervonat jóval előbbre volt az utána jövő különvonatnál és Genua felé menet berobogott a hosszú appennini alagutba, melynek már a közepén is túl volt, mikor egyszerre az alagutban *ártalmas gázok fejlődtek, melyektől a vonat személyzete annyira rosszul lett,* hogy a gépvezető kénytelen volt ellengőzt adni és a vonatot visszaindítani. Eközben a *Noviból jövő különvonat teljes sebességgel robogott be az alagutba s iszonyatos erővel ütközött bele a visszatérő tehervonatba,* minek folytán mindkét vonat iszonyuan összeroncsolódott s romjai alá temette az utasokat s a vonatkísérő személyzetet.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —

Bpest, aug. 12.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8.25; későbbi szállítás: — — —
Tengeri, augusztusra: 4.15; őszre: 4.90. — Rozs, őszre: 6.54. — Zab, őszre: 5.40.

Az értéktőzsdén az árak a következők: Osztrák hitelrészvény: 361.50. — Magyar hitelrészvény: 396. — Államvasut: 362.10.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Látta

ön már a magyar

FLIEGENDE BLÄTTERT

a

„Pillangó“

cimű

lapot??

Minden

kávéházban,
kasinóban,
vendéglőben
megtekinthető.

Mutatónyit ingyen küld a kiadóhivatal

Budapest,

VI., Teréz-körút 35.

Előfizetési ára:

3 hónapra 1 frt.

ad 18136
1898 sz.

Pályázati hirdetmény.

Pécs sz. kir. város törvényhatóságánál a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium jóváhagyásával ujonnan rendszeresített s folyó évi augusztus hó 29-iki rendes közgyűlésen választás útján betöltendő évi 1600 frt fizetéssel javadalmazott

negyedik tanácsnoki

és 700 frt évi fizetéssel javadalmazott

földadó nyilvántartói

állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz.-ben előirt minősítettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket **Méltóságos dr. báró Fejérváry Imre főispán úrhoz címezve, f. évi augusztus hó 26-ig** és pedig a közszolgálatban állók hivatali felsőségük útján, abban nem állók pedig közvetlenül nálam nyujtsák be.

Pécs, 1898. évi augusztus hó 10-én.

Majorossy,
plébános.

Elveszett egy „Lyra“ nevű fehér, barna foltos, vágott farku

vizsla.

Megtalálójára illő jutalomban részesül. Cím a kiadóhivatalban.

Plüss-Staufer-féle ragasz
henger- és üvegen,

arany és ezüst éremmel többszörösen kitüntetve, már 10 év óta mint leghatályosabb összekötő és ragasztó szer ismeretes, tehát a **legkitűnőbb** szer törött tárgyak összeragasztására. Kapható **Pécsen, Alt és Böhm** kereskedésében.

1874. óta fennálló

Zongora-, harmonium és pianino-raktár

Goldstein J.

Pécsen, országút 56, (haltérrel szemben)

Legnagyobb választék

Zongora vont hurokkal
ongora kereszt hurokkal
ongora öntött kerettel
ongora vashangolókkal
ongora kereszt hangfogókkal
ongora viszhangszeleppel.

Elismerő oklevél Pécs 1888.